

Potilastietojen luovutukseen liittyvä suostumusmenettely yksinkertaistuu

STM:n tiedote 423/2010

Kansalliseen terveystietokantaan tullaan tallentamaan tiedot potilaiden terveydentilasta ja sairauksista. Tietoja saa käyttää terveydenhuollon palvelujen antajien välillä vain, jos potilas on antanut suostumuksensa tietojen käyttöön. Uudistus yksinkertaistaa tietojen luovutuskäytäntöjä ja mahdollistaa potilastietojen joustavan käytön niissä terveydenhuollon toimintayksiköissä, jotka ovat hoitosuhteessa potilaaseen.

Potilaan antama suostumus tietojen luovuttamiseen on voimassa toistaiseksi ja se kattaa kaikki terveydenhuollon palvelujen antajat. Potilaalla on oikeus myös rajata suostumuksen laajuutta erikseen tekemällään kiellolla.

Potilaalle on kerrottava valtakunnallisista tietojärjestelmäpalveluista, arkistointipalveluun tallennetuista tiedoista ja niiden käyttömahdollisuuksista ennen suostumuksen antamista. Samalla on kerrottava mahdollisuudesta rajoittaa tietojen luovutusta sekä kiellon mahdollisista seurauksista.

Potilaan tahdonilmaisut ja keskeiset hoitotiedot merkitään tiedonhallintapalveluun

Tiedonhallintapalvelun kautta terveydenhuollon toimintayksiköt saavat käyttöönsä keskeiset hoitotiedot, jotka määritellään sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella. Palvelun kautta saataviin tietoihin on hahmoteltu lääkitys-, riski-, diagnoosi-, toimenpide, rokotus- ja laboratoriotietoja.

Täysi-ikäinen potilas voi hallinnoida suostumuksiaan ja kieltojaan omatoimisesti internetissä kansallisen terveystietokannan yhteydessä toteutettavan katseluyhteyden avulla. Suostumukset, kiellot ja niiden peruutukset voi ilmoittaa myös henkilökohtaisesti terveydenhuollon palvelujen antajille.

Kansaneläkelaitoksen ylläpitämä tiedonhallintapalvelu mahdollistaa myös potilaan muiden merkityksellisten tahdonilmaisujen tallentamisen, kuten potilaan kannan elinluovutuksiin toisen ihmisen hoitoa varten tai hänen hoitotahtonsa. Oikeudellisesti pätevän hoitotahdon tai elinluovutustahdon voi kuitenkin jatkossakin tehdä myös muulla tavoin.

Palvelut otetaan käyttöön vaiheittain

Kaikilla apteekeilla tulee olla mahdollisuus toimittaa sähköinen lääkemääräys huhtikuun alussa vuonna 2012. Julkisen terveydenhuollon velvoite laatia lääkemääräykset sähköisesti tulee voimaan huhtikuussa 2013 ja yksityisen terveydenhuollon velvoite huhtikuussa 2014.

Julkisen terveydenhuollon palveluiden antajien tulee liittyä muihin valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin ja valtakunnalliseen sähköiseen potilastietokantaan vuoden 2013 ja yksityisten terveydenhuollon palvelujen antajien vuoden 2014 loppuun mennessä. Liittymisvelvollisuudet tulevat voimaan julkisilla palvelujen antajilla syyskuussa 2014 ja yksityisillä syyskuussa 2015.

Tammikuun 2011 alusta alkaen sosiaali- ja terveydenhuoltoon liittyvän sähköisen tiedonhallinnan operatiivinen ohjaus siirretään sosiaali- ja terveysministeriöstä Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle. Ministeriön vastuulle jää edelleen toiminnan strateginen ohjaus ja merkittävien hankkeiden toteutuksesta päättäminen.

Hallitus esitti tiistaina 21. joulukuuta asiaa koskevien lakien vahvistamista. Tasavallan presidentin on tarkoitus vahvistaa lait samana päivänä. Lait tulevat voimaan 1.1.2011.

Lisätietoja

Johtaja Eija Koivuranta, p. 09 160 74350

Kehittämispäällikkö Anne Kallio, p. 160 73139.